

**HRVATSKO KEMIJSKO DRUŠTVO**  
**Zapisnik redovite godišnje skupštine**

Redovita godišnja skupština Hrvatskog kemijskog društva održana je 14. prosinca 2000. s početkom u 18 sati u velikoj predavaonici Prirodoslovno-matematičkog fakulteta na trgu J. J. Strossmayera 14.

Predložen je sljedeći dnevni red:

1. Pozdrav predsjednice HKD
2. Prikaz Prednacrta prijedloga zakona o znanstveno-istraživačkoj i razvojno-istraživačkoj djelatnosti. Uvodna riječ: Krunoslav Pisk, član povjerenstva za izradu Zakona.
3. Biranje dvojice zapisničara i dvojice ovjerovitelja zapisnika.
4. Izvještaji: predsjednice, tajnice, blagajnika, Nadzornog odbora, pročelnika podružnica (Split, Rijeka/Istra, Osijek, Varaždin), glavnog urednika CCA, pročelnika sekcija i predsjednika organizacijskog odbora XVII. Hrvatskog skupa kemičara i kemijskih inženjera
5. Rasprava o izvještajima i prijedlozima Skupštini
6. Razrješnica Upravnog odboru HKD i Redakcijskom odboru CCA
7. Izbor časnika za mandatno razdoblje 2000–2002. godine
8. Plan rada i prijedlozi za naredno razdoblje
9. Priopćenja i razno.

Pozvani gosti: K. Pisk (član povjerenstva za izradu Zakona), akademik I. Šlaus (voditelj povjerenstva za izradbu Zakona), N. Šegudović (predsjednik Hrvatskog društva kemijskih inženjera i tehnologa).

Nazočni na skupštini:

J. Alešković, I. Antol, V. Babić-Ivančić, M. Bajić, G. Baranović, Lj. Brečević, A. Brkljačić, V. Butorac, V. Čaplar, R. Despotović, M. Dukši, M. Eckert-Maksić, B. Gašpert, M. Gecan, Z. Glasovac, A. M. Grancarić, M. Herceg-Rajačić, Š. Horvat, N. Horvatinčić, K. Jakopčić, Z. Katović, B. Katušin-Ražem, D. Keglević, S. Kirin, B. Kovačević, M. Kovačević, K. Kuš, K. Majerski, Z. Maksić, Z. Meić, Z. Mihalić, P. Močilac, A. Moguš-Milanković, K. Molčanov, D. Nöthig-Hus, V. Nöthig-Laslo, G. Pavlović, D. Petković, G. Pifat-Mrzljak, G. Prađić, I. Pucić, V. Rapić, Z. Raza, E. Reiner, V. Simeon-Rudolf, D. Sunko, M. Šindler-Kulyk, D. Škare, B. Šuveljak, I. Tatić, N. Trajkov, N. Trinajstić, H. Vančik, R. Vianello, I. Vicković, I. Weygand-Đurašević, I. Zrinski.

**Ad 1.** Skupštinu je otvorila predsjednica HKD Mirjana Eckert-Maksić koja je pozdravila goste i nazočne članove društva. Nakon pozdravnog govo-ra N. Šegudovića, predsjednika HDKI predsjednica je predstavila K. Pisku i zamolila ga da izloži glavne postavke nacrta prijedloga novog Zakona o znan- stveno-istraživačkom radu. Svi članovi društva su u pozivu za Skupštinu obavješteni da je prednacrt Zakona dostupan na URL-stranicama ([www.mzt.hr](http://www.mzt.hr)) Ministarstva znanosti i tehnologije.

**Ad 2.** K. Pisk je kratko izložio osnovne odrednice nacrta prijedloga Zaka-na. U diskusiji koja je nakon toga uslijedila sudjelovali su: Z. Meić, H. Vančik, R. Despotović, G. Baranović, D. Škare i N. Šegudović. Učesnici u raspravi su upozorili na neke nejasnoće u prijedlogu Zakona u dijelovima koji se odnose na financiranje znanstvenog rada, valorizaciju znanstvenog i stručnog rada, te postupak biranja članova Nacionalnog odbora za znanost. Istaknuta je i potreba uključivanja strukovnih društava u kreiranje znanstvene politike, te potreba uključivanja znanstvenog podmlatka u raspravu o nacrtu prijedlo-ga zakona. Na kraju rasprave I. Šlaus je odgovorio na neka od postavljenih pitanja, izložio daljnji postupak dorade nacrta i zamolio sve učesnike u dis-kusiji da svoje primjedbe dostave što prije radnoj skupini za izradu Zakona.

**Ad 3.** Predsjednica je zahvalila K. Pisku na izlaganju, a I. Šlausu na su-djelovanju u raspravi.

U nastavku radnog dijela Skupštine za zapisničare su izabrani Borislav Kovačević i Irena Zrinski, a za ovjerovitelje zapisnika Hrvoy Vančik i Ljerka Brečević.

**Ad 4.** Pismena izvješća predsjednice Hrvatskog kemijskog društva, tajni-ce, glavnog urednika CCA, predsjednice podružnice za Rijeku i Istru, pred-sjednice podružnice za Dalmaciju, pročelnika Sekcije za kemijsku izobrazbu, Sekcije za kvantnu kemiju, Sekcije za opću i primijenjenu spektroskopiju, pred-sjednice Državnog povjerenstva za natjecanje iz kemije, voditelja E-škole, te predsjednika Podkomisije za nomenklaturu i terminologiju bila su dostupna na web-stranicama društva sedam dana prije održavanja Skupštine. Obavijest o tome dobili su svi članovi zajedno s pozivom za Skupštinu. Na Skupštini su izvješća podnjeli M. Kovačević blagajnik društva, K. Jakopčić u ime Nad-zornog odbora, I. Vicković, predsjednik Znanstvenog i organizacijskog odbora XVII. Hrvatskog skupa kemičara i kemijskih inženjera te T. Friščić, pred-sjednik studentske sekcije. Zatim je D. Nöthing-Hus nadopunila svoj izvještaj o radu Državnog povjerenstva za natjecanje iz kemije brojčanim prikazom uspjeha učenika po pojedinim godištima, i podacima o nastupu učenika na Olimpijadi znanja. Nakon kraće rasprave, u kojoj je Studentskoj sekciji su-gerirano da svoj rad koordinira s ostalim sekcijama i starijim članovima društva, svi izvještaji su prihvaćeni javnim glasovanjem.

M. Eckert-Maksić

### Izvještaj predsjednice Hrvatskog kemijskog društva

Navršile su se dvije godine kako je Upravni odbor u sadašnjem sastavu preuzeo dužnost. Tijekom prve godine aktivnosti Upravnog odbora bile su usmjerene na sređivanje zatečene situacije i osuvremenjivanje rada društva. Tajništvo društva preseljeno je u novu prostoriju, s radom je započela nova administrativna tajnica, Nada Trajkov, započeli smo sa sređivanjem elektroničke baze podataka članstva i uredili web-stranicu društva na hrvatskom jeziku. Isto tako osnovane su dvije sekcije društva: Sekcija za kvantnu kemiju i Studentska sekcija, čije je utemeljenje kao i program rada usvojeno na godišnjoj skupštini društva održanoj 12. prosinca 2000. Tijekom tekuće godine UO je intenzivirao rad na širenju aktivnosti društva. Prihvaćeni su prijedlozi za osnivanje dviju novih sekcija: Sekcije za primijenjenu spektroskopiju i Sekcije za organsku kemiju, zaživjeli su redoviti mjesečni kolokviji društva koji su se kao i ranijih godina održavali u prostorijama društva sveučilišnih nastavnika. Održano je ukupno šest kolokvija (vidjeti izvještaj tajnice), od toga jedan u suorganizaciji s Hrvatskim biokemijskim društvom (E. Reiner) i jedan u suorganizaciji s HAZU (Vl. Simeon). Najposjećeniji kolokvij bio je onaj V. Rapića koji je govorio o novostima u nomenklaturi organske kemije. Nadalje u suorganizaciji s Fizičko-kemijskim zavodom Prirodoslovno-matematičkog fakulteta održana je promocija knjige »*Interfacial Dynamics*« Marcel Dekker Inc. N.Y. 2000, čiji je urednik N. Kallay. Koordinatori kolokvija bile su naše dugogodišnje članice, Andrea Moguš-Milanković i Marija Kulyk-Šindler. Uzevši u obzir da je i unutar svake od Sekcija također održano više kolokvija, možemo biti zadovoljni tom aktivnošću društva. Ona zasigurno pridonosi znanstvenoj i intelektualnoj atmosferi naše kemijске zajednice, što je od velikog značenja u ovim za znanost teškim vremenima. Međutim, zabrinjava činjenica da je posjet članstva na kolokvijima u projektu vrlo skroman, što nije dobro. Iskoristila bih ovu priliku da pozovem članove HKD da se što više aktiviraju u ovom, ali i u drugim oblicima rada društva.

Uspostavljena je dobra suradnja s Državnim povjerenstvom za provođenje Susreta i natjecanja iz kemije u Republici Hrvatskoj na županijskoj i državnoj razini, pri čemu je HKD prvi puta službeno djelovalo kao sjedište Državnog povjerenstva. Ove godine su četiri učenika iz Hrvatske sudjelovala i na 32. međunarodnoj kemijskoj olimpijadi koja je ove godine održana u Kopenhagenu. Posebno mi je dragو što mogu istaknuti da su postigli i zapažene rezultate: učenik V. Stilinović iz Osijeka nagrađen je brončanom medaljom, a A. Toplak, učenica iz Varaždina, dobila je pohvalu. To je velik uspjeh naših

mladih kemičara, jer je izboren u vrlo jakoj konkurenciji. Koristim ovu priliku da čestitam i nagrađenim učenicima i njihovim mentorima.

Iniciran je i održan sastanak sa zamjenicom ministra za znanost, D. Jurlinom-Alibegović i pomoćnikom ministra za znanost, Z. Marićem u Ministarstvu znanosti i tehnologije. Sa strane UO HKD-a tom su sastanku uz predsjednicu prisustvovali dopredsjednik društva Z. Meić, te glavni urednik CCA N. Trinajstić. Na sastanku smo upoznali nazočne predstavnike Ministarstva sa zadaćama i načinom rada društva, sa značenjem CCA za našu sredinu i njezinoj ulozi u održavanju međunarodnih kontakata, te o zamjeni CCA za druge znanstvene časopise. Isto tako iznjeli smo mišljenje UO o potrebi intenzivnijeg uključivanja međunarodno priznatih članova društva u rješavanje problema od interesa za razvoj prirodnih znanosti općenito, a kemijske struke posebice, u nominiranju kompetentnih recenzentata i davanju mišljenja o pojedinim projektima i prijedlozima, a naročito onih koji se odnose na prepoznavanje kvalitetnih znanstvenih prodora i nabavku krupnije znanstvene opreme. Upozorili smo i na potrebu što hitnijeg rješavanja redovite nabavke znanstvenih i stručnih časopisa. Slična inicijativa pokrenuta je i prema Ministarstvu prosvjete i športa, koje, međutim, do sada nije reagiralo na dopis UO.

U više navrata održani su razgovori s predstavnicima HDKIT u vezi organizacije XVII. skupa kemičara i kemijskih inženjera, u kojima je aktivno sudjelovao i dopredsjednik društva, Z. Meić. Pri tome je postignut sporazum o mjestu održavanja skupa i financijskom poslovanju, te o raspodjeli eventualne dobiti između dva društva. UO je pri tome tražio transparentnost i uvid u poslovanje Organizacijskog odbora, a posebno u pogledu znanstvenog programa skupa i financijskog poslovanja. Također smo ponudili Znanstveno-organizacijskom odboru skupa da informacije o skupu objavljuju na web-stranici HKD, što do sada nije ostvareno. Također smo se aktivno uključili u slanje prvih obavijesti članovima društva, te promidžbu skupa u Sloveniji. Za predsjednika Znanstveno-organizacijskog odbora imenovan je član našeg društva I. Vicković, a za članove Odbora: A. Avdagić, N. Kallay, A. Moguš, M. Šindler-Kulyk i D. Ražem, te u Organizacijski odbor u Osijeku B. Šuveljak.

UO je također prihvatio pokroviteljstvo nad II. ACIS-CHEM Symposium (2<sup>nd</sup> Chemistry Symposium of the University Centers of Austria, Croatia, Czech Republic, Italy and Slovenia), koji je održan na Brijunima od 3.–9. 09. 2000. i ESOR-8 (8<sup>th</sup> European Symposium on Organic Reactivity). Ovaj posljednji održat će se u Cavtatu od 1.–6. rujna 2001 god. II. simpozij ACIS-CHEM okupio je vodeće kemičare zemalja srednje Europe: Austrije, Češke Republike, Hrvatske, Italije i Slovenije. Na njemu je odlučeno da se u taj projekt centralne Europe ubuduće uključe i Mađarska, Slovačka i Poljska.

Ssimpozij ESOR-8 po prvi se puta održava izvan zemalja Europske unije, a okupit će ne samo vrhunske znanstvenike iz područja fizikalno-organske kemije i kemijske reaktivnosti iz Europe, nego i mnoge autoritete iz svijeta. Oba ova simpozija pridonijet će afirmaciji, ne samo hrvatskih kemičara, nego i HKD-a.

Kao i prethodnih godina, UO je vodio brigu o provođenju i regularnosti natječaja za dodjelu poticajnih nagrada mladim istraživačima za organsku i fizikalnu kemiju. Za obje nagrade kandidirala su se po tri kandidata. Nagrada za organsku kemiju, čiji je suutemeljitelj PLIVA d.d., koja je i sponzor novčanog dijela nagrade, dodijeljena je Valeriju Vrčeku, višem asistentu na Farmaceutsko-biokemijskom fakultetu. Tom prilikom Vrčeku je dodijeljena i posebna nagrada Organizacijskog odbora »8<sup>th</sup> Symposium on Organic Reactivity«, koja mu omogućuje sudjelovanje na tom simpoziju. Dobitnica nagrade za fizikalnu kemiju, čiji je novčani dio donirao E. Matijević, jest Nađa Došlić, viša asistentica na institutu »Ruđer Bošković«. Lauerati su prilikom podjele nagrade održali predavanja o svom radu, no odziv medija kao niti prethodnih godina nije bio zadovoljavajući. Smatram da u promidžbi ovih aktivnosti, a posebice u poticanju nominiranja većeg broja kandidata, članovi društva moraju biti aktivniji nego do sada.

Od ostalih važnijih predmeta koji su razmatrani na sjednicama UO, spomenula bih i neizbjježne finansijske probleme, pri čemu se ponovno pokazalo da Ministarstvo znanosti i tehnologije ne podmiruje pravovremeno svoje finansijske obveze prema Društvu, pa čak ni u slučaju uplate članarina u međunarodnim asocijacijama. Zatim, razmatrano je djelovanje E-škole, te program rada pojedinih sekcija, posebno sekcije za nastavu koja je ove godine bila najaktivnija, te problem registracije i djelovanja podružnica. Nakon iscrpnih razgovora s predsjednicima svih podružnica dogovoren je da se sve podružnice registriraju putem matičnog društva. No sredinom godine došlo je do promjene Zakona o udrugama, po kojemu registracija podružnica više nije potrebna. Rezultat toga je da podružnice i dalje rade samostalno i da su veze s njima još uvijek slabe, što bi u narednom razdoblju svakako trebalo popraviti. Razmatrani su i konkretni stručni problemi, pri čemu je posebna pažnja posvećena problemima nabavke znanstvenih i stručnih časopisa i zastarjelosti istraživačke opreme. Pismo sa zaključcima te rasprave poslano je i ministru znanosti i tehnologije H. Kraljeviću.

Naposljetku, dopustite mi da se ukratko zadržim na djelovanju HKD-a u međunarodnim udrugama – IUPAC-u i FECS-u. Naše je društvo i dalje dobro zastupljeno u komisijama i podkomisijama IUPAC, no osim T. Cvitaša koji UO redovito obavljačava o svojim aktivnostima, veza UO s ostalim predstavnicima Hrvatske u IUPAC nije zadovoljavajuća. Aktivnosti unutar FECS bitno su poboljšane u odnosu na proteklu godinu. Na sastanku predsjednika

Europskih kemijskih društava i generalnoj skupštini FECS koji su održani u Riminiju, 14.–15. 10. 2000. uspostavila sam kontakte s mnogim predsjednicima kemijskih društava učlanjenih u FECS i voditeljima većine sekcija unutar FECS. Posebno bih, međutim, istaknula veze sa Slovenskim kemijskim društvom zbog regionalne suradnje kao i formiranja zajedničkog stava o mogućim regionalnim pristupima FECS-u o čemu je bilo govora i na ovoj skupštini FECS. Izvještaj o navedenim sastancima dostupan je na web stranici <http://www.chemsoc.org/networks/ENC/fecs/fecsrmini.htm>. Osim, vrlo korisnih diskusija s predsjednicima drugih kemijskih društava tom je prilikom potaknuto i sudjelovanje Hrvatske u Sekcijama FECS za nastavu, za što su delegirani E. Meštrović i N. Raos. Postoji također veliki interes za uključivanje Hrvatske u Sekciju za radiokemiju i nuklearnu kemiju, za koju još nije imenovan predstavnik. Pored toga moguće je uključivanje, bilo pojedinih članova bilo sekcija društva, i u druge projekte FECS-a. Ozbiljan problem u uključivanju društva u nove projekte je, međutim, nedostatak finansijskih sredstava. Za sada se većina aktivnosti naših predstavnika u FECS-u odvija putem elektroničkih medija.

Zaključujući ovaj izvještaj željela bih se, u ime Upravnog odbora zahvaliti svim onim članovima društva koji su pridonijeli tome da pojedine aktivnosti društva zažive i koji su nam pomogli da u ovom mandatu provedemo veći dio planiranih aktivnosti. Posebno bih se zahvalila našoj administrativnoj tajnici gospodi Nadi Trajkov za vođenje administrativnih poslova društva i CCA, gosp. A. Riegleru za vođenje finansijskog poslovanja društva, te Zorani Glasovcu na pomoći pri održavanju web-stranice i baze podataka članova društva.

A. Lesac

### Izvještaj tajnice

Od prošle redovne skupštine Hrvatskoga kemijskog društva, održane 10. prosinca 1999. godine održano je 6 sjednica Upravnog odbora. U radu Upravnog odbora sudjelovali su predsjednici sekcija, a povremeno predstavnici HDKI-a, te predsjednica Državnog povjerenstva za susret i natjecanje iz kemije. Na sjednicama se, uz praćenje redovitih poslova Društva, raspravljalo o rješavanju vrlo nepovoljne finansijske situacije Društva, o suradnji s HDKI te o organizaciji natjecanja iz kemije. Započete su pripreme za XVII. skup kemičara i kemijskih inženjera.

Hrvatsko kemijsko društvo trenutačno broji 490 aktivnih članova. Ove godine upisan je 41 član, ispisana na pismeni zahtjev 3, preminula 3, a za

34 člana postojeća adresa je nevažeća. Članarinu za 2000. godinu platilo je do sada 55% članova. Također se uočava trend smanjenja broja pojedinačnih pretplatnika na CCA; u 2000. godini on iznosi 181.

U sklopu modernizacije poslovanja stavljena je u funkciju Internet-stranica Hrvatskog kemijskog društva na URL adresi [www.hkd.hr](http://www.hkd.hr).

U proteklom razdoblju održano je pet kolokvija u organizaciji Hrvatskoga kemijskog društva, samostalno ili u suradnji s drugim Društvima i Zavodima (Hrvatsko društvo kemijskih inženjera, Fizičko-kemijski zavod PMF-a, Hrvatsko biokemijsko društvo).

Vladimir Rapić, Prehrambeno-biotehnološki fakultet, Sveučilišta u Zagrebu,

*Što je novo u nomenklaturi organske kemije?*, 30. 03. 2000.

Dražen Vikić-Topić, Institut Ruđer Bošković, Zagreb,

*Nova dostignuća u spektroskopiji magnetske rezonancije i da li hrvatskim znanstvenicima trebaju moderni NMR spektrometri?*, 20. 04. 2000.

Nikola Kallay, Prirodoslovno-matematički fakultet, Sveučilišta u Zagrebu,

*Kako (uopće nekako) uspjeti u fizikalnoj kemiji*, 25. 05. 2000.

Zorica Veksli, Institut Ruđer Bošković, Zagreb,

*Guma – od pradavnih vremena do danas*, 26. 10. 2000.

Elsa Reiner, Institut za medicinska istraživanja, Zagreb,

*Esteraze i organofosforni spojevi*, 23. 11. 2000.

U organizaciji Hrvatskoga kemijskog društva i Fizičko-kemijskog zavoda Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu održana je promocija knjige: N. Kallay (Ur.), *Interfacial Dynamics*, Marcel Dekker Inc., New York, 2000., 1. 03. 2000.

Krajem ove godine dodijeljene su dvije poticajne nagrade mladim kemičarima, koji su tom prigodom održali predavanje. Nagrada za fizikalnu kemiju dodijeljena je N. Došlić (21. 09. 1999.), a nagrada »Vladimir Prelog« za organsku kemiju V. Vrčeku (14. 11. 2000.).

Upravni odbor je zaprimio zahtjeve za osnivanjem dviju novih sekcija: Sekcije za primjenjenu spektroskopiju i Sekcije za organsku kemiju. Zahtjevi su odobreni te se u skladu sa Statutom proslijeđuju Skupštini na potvrđivanje.

Svoje akcije s drugim prirodoslovnim društvima HKD koordinira putem Hrvatskog prirodoslovnog društva (HPD).

*M. Kovačević*

### Izvješće blagajnika

Na temelju finansijske dokumentacije Hrvatskog kemijskog društva u 1999. g. predlaže se Skupštini na odobrenje i prihvatanje ovaj

#### PREGLED PRIHODA I RASHODA ZA RAZDOBLJE OD 1. SIJEČNJA DO 31. PROSINCA 1999. G.

A) PRIHODI	kn
1. Saldo iz prošle godine . . . . .	81.282,62
2. Članarina . . . . .	24.200,00
3. Članska pretplata na CCA . . . . .	13.975,82
4. Prihodi od prodaje CCA . . . . .	22.738,04
5. Tečajne razlike . . . . .	1.225,79
6. Prihodi od oglasa . . . . .	4.217,72
7. Prihod od kamata . . . . .	2.111,21
8. Dotacije . . . . .	367.100,00
a) Ministarstvo znanosti i tehnologije	
za HKD . . . . .	16.100,00
za CCA. . . . .	351.000,00
9. Donacije . . . . .	136.600,00
a) Zaklada HAZU za HKD. . . . .	10.000,00
b) Zaklada Otvoreno društvo za projekt	
E-škola mladih znanstvenika	
za područja kemije . . . . .	125.600,00
Ukupno PRIHODI . . . . .	652.451,20
B) RASHODI	
1. Troškovi izdavačke djelatnosti	
tiskanje CCA 1–4 . . . . .	191.442,40
uređivanje . . . . .	101.427,71
materijal . . . . .	4.875,39
poštارина . . . . .	64.470,72
računov., administr. i pomoćni poslovi . . .	34.711,90
ostali izdaci (takse i dr.). . . . .	3.674,63
Ukupno . . . . .	400.602,75

2. Troškovi HKD	
materijal . . . . .	5.006,41
poštارина . . . . .	4.509,70
članarina i prisust. skupštini IUPAC . . . . .	13.182,61
izdaci za platni promet ZAP . . . . .	1.132,65
računov., administr. i pomoćni poslovi . . . . .	14.349,12
ostali izdaci (God. skupština i dr.) . . . . .	7.223,18
Ukupno . . . . .	45.403,67
3. Troškovi E-škole . . . . .	113.912,87
Ukupno RASHODI . . . . .	559.919,29
C) SALDO 31.12.1999. . . . .	92.531,91

Specifikacija salda:

CCA. . . . .	46.788,37
HKD . . . . .	15.703,73
E-škola. . . . .	30.039,81

Za 2000. godinu predložen je

## PRORAČUN ZA 2000. GODINU

A) PRIHODI	kn
1. Donos razlike iz prošle godine . . . . .	92.531,91
2. Članarina . . . . .	25.000,00
3. Prihodi od prodaje časopisa . . . . .	54.000,00
4. Dotacija Ministarstva znanosti i tehnologije . . . . .	387.598,00
5. Donacija Foundation OSI za E-školu. . . . .	14.000,00
6. Dotacija Ministarstva prosvjete i športa za Olimpijadu kemičara i Državno natjecanje iz kemije za osnovne i srednje škole . . . . .	90.000,00
7. Ostali prihodi . . . . .	15.870,09
Ukupno PRIHODI . . . . .	679.000,00

**B) RASHODI****1. Troškovi izdavačke djelatnosti**

tiskanje CCA . . . . .	219.000,00
uređivanje . . . . .	140.000,00
materijal . . . . .	8.000,00
poštارина . . . . .	50.000,00
računov., administr. i pomoćni poslovi . . . . .	30.000,00
ostali troškovi . . . . .	25.000,00
<b>Ukupno . . . . .</b>	<b>472.000,00</b>

**2. Troškovi HKD**

materijal . . . . .	10.000,00
administrativni troškovi . . . . .	18.000,00
članarina IUPAC . . . . .	8.000,00
održavanje kolokvija . . . . .	5.000,00
troškovi uređenja i održavanja	
web stranica Društva . . . . .	10.000,00
putni troškovi . . . . .	12.000,00
kontakti s podružnicama i pomoć	
sekcijskim djelatnostima . . . . .	5.000,00
poštara . . . . .	9.000,00
ostali troškovi	
(ZAP, bankovne usl. i dr.) . . . . .	10.000,00
<b>Ukupno . . . . .</b>	<b>87.000,00</b>

**3. Troškovi za »E-školu mladih znanstvenika**

iz podr. kemije« i Državno povjerenstvo	
za natjecanje iz kemije . . . . .	44.040,00

**4. Troškovi sudjelovanja kemičara RH**

na međunarodnoj kemijskoj Olimpijadi	
i Državnog natjecanja iz kemije . . . . .	75.960,00

**Ukupno RASHODI . . . . .** **679.000,00**

### Izvještaj Nadzornog odbora

Završni račun za 1999. godinu – temeljni finansijski izvještaji:

- Bilanca stanja
- Račun prihoda i rashoda
- Bilješke uz finansijske izvještaje

sastavljeni su u skladu zakonskih propisa i predani Državnom uredu za reviziju u propisanom roku.

Podaci iskazani u izvješću blagajnika odgovaraju knjigovodstvenom stanju i dokumentaciji.

Na osnovu ostvarenih prihoda Društvo je koristilo sredstva prema čl. 9 Statuta uvažavajući propisane ciljeve.

Plaćanja su vršena preko Zavoda za platni promet, a naloge za doznaku potpisivale su ovlaštene osobe.

Podatke o stanju sredstava i izvorima Nadzorni odbor sastavio je u posebnom izvještaju. Na temelju iskazanih podataka u Završnom računu, smatra se da je poslovanje Društva bilo uspješno.

V. Martinac

### Izvješće o radu Hrvatskog kemijskog društva – Podružnica Split

Aktivnost Hrvatskog kemijskog društva – Podružnice Split i u proteklom razdoblju (prosinac 99.–prosinac 00.) bila je usmjerena ka konačnom rješenju pravnog statusa Podružnice u skladu s novim Zakonom o udružgama.

31. siječnja 2000. održana je Godišnja skupština HKD – Podružnice Split, organizirana zbog usvajanja konačnog stava glede načina registracije. Na Skupštini je donesena sljedeća odluka: Podružnica Split i dalje namjejava ostati dijelom Hrvatskog kemijskog društva čije je središte u Zagrebu, ali uz određenu finansijsku samostalnost. Registracija Podružnice je u nadležnosti Matičnog društva kao pravne osobe, a način financiranja ostvario bi se putem akreditiva.

Ova odluka bila je preduvjet da Matično društvo pristupi proceduri registracije Podružnice Split. Aneksom postojećem Zakonu registracija podružnica od strane Matičnog društva više nije potrebna, već podružnice nastavljaju s radom kao i ranije.

U proteklom razdoblju održani su sljedeći znanstveni kolokviji:

161. kolokvij – Johanes Müthing (Technical Faculty, University of Bielefeld, Germany), *Structure and function of gangliosides – their biological importance in cell interaction*; Kolokvij organiziran u suradnji s Medicinskim fakultetom u Splitu

162. kolokvij – Dražen Vikić-Topić (Institut »Ruđer Bošković«, Zagreb), *Određivanje strukture molekula modernim tehnikama nuklearne magnetske rezonancije*; Zajednički kolokvij HKD – Podružnice Split i Fizikalnog društva Split.

Sve aktivnosti Podružnice u proteklom razdoblju održane su u prostorima Kemijsko-tehnološkog fakulteta u Splitu.

*J. Varljen*

### Izvješće o radu Hrvatskog kemijskog društva – Podružnica Rijeka

U proteklom razdoblju (listopad 1999 – srpanj 2000.) aktivnost našeg Društva kao i ranijih godina bila je usmjerenja ka organiziranju kolokvija. U razdoblju na koje se odnosi ovo izvješće održano je 5 kolokvija. Posljednji kolokvij nosi broj 330, što ukazuje na dugogodišnju tradiciju održavanja kolokvija. Kako je ova Podružnica HKD istovremeno i podružnica HBD i HKDI u odabiru tema nastoji se zadovoljiti sve članove društva.

Aktivnost Podružnice održava se u prostorijama Zavoda za kemiju i biokemiju Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci.

8. listopada 1999. održan je u organizaciji Matice hrvatske Znanstveni skup *Hrvatski prirodoslovci 8*. Članovi našeg Društva Čedomila Milin i Jadranka Varljen bile su riječki predstavnici u organizacijskom odboru.

Članovi društva, odnosno djelatnici Zavoda za kemiju i biokemiju aktivno sudjeluju u programu rada Centra za mediteransku poljoprivredu Primorsko-goranske županije, i to u onom njegovom dijelu koji se odnosi na podizanje kvalitete maslinovog ulja visoke kakvoće.

Finansijska situacija Podružnice je izrazito loša i minimum svoje aktivnosti Društvo je održalo zahvaljujući entuzijazmu članova Zavoda.

326. kolokvij      predavač: Jasmina Giacometti  
                          Zavod za kemiju i biokemiju,  
                          Medicinski fakultet, Sveučilište u Rijeci  
tema:      *Kako prepoznati maslinovo ulje visoke kakvoće*

327. kolokvij predavač: Goran Sušić,  
Ornitološka postaja Cres,  
Zavod za ornitologiju HAZU  
tema: *Hoće li izumrijeti posljednja  
Hrvatska populacija bjeloglavih supova?*
328. kolokvij predavač: Dražen Vikić-Topić,  
Voditelj NMR Centra  
Instituta »Ruđer Bošković«, Zagreb  
tema: *Primjene nuklearne magnetske  
rezonancije u medicini*
329. kolokvij predavač: Ana Švob,  
tema: *Zaštita okoliša – posao budućnosti*
330. kolokvij predavač: Siniša Volarević,  
Department of Growth Control,  
Friedrich Miescher Institute, Basel,  
Switzerland  
tema: *Veza između stvaranja novih ribozoma i  
dijeljenja stanice*

*B. Šuveljak-Žuljević*

### **Izvješće o radu Hrvatskog kemijskog društva – Podružnica Osijek**

Rad podružnice u 2000. god. bio je plodonosniji nego proteklih godina zahvaljujući ustupanju na korištenje računala Pentium EEC s pisačem (Desket Yet 710C u boji) od Hrvatskog kemijskog društva.

Računalo je u punoj funkciji. Svaki tjedan održavaju se kolokviji-radionice opismenjavanja nastavnika kemije osnovnih škola za primjenu računala u nastavi kemije, koje su pozitivno prihvачene od strane nastavnika.

Uvodno predavanje *Primjena računala u nastavi kemije* održala je B. Šuveljak, a kolokvije-radionice održavaju suradnici Zavoda V. Gvozdić, A. Blagus i E. Kovač.

Provedena je i anketa među nastavnicima kemije koja je pokazala da 90% nastavnika kemije osnovnih škola nije ranije u svom radu koristila računala, niti je bila upoznata s načinom rada na njima.

Članovi Hrvatskog kemijskog društva s Katedre kemije PF u Osijeku bili su uključeni i u pripremu srednjoškolskih učenika za državno takmičenje

iz kemije. Jedan od tih učenika (Vladimir Stilinović) sudjelovao je i na Kemijskoj olimpijadi u Danskoj, gdje je osvojio brončanu medalju.

U planu je izdavanje biltena za nastavnike kemije, pod nazivom »*Novine u kemiji*«, koji bi se trebao izdavati jedamput mjesечно, no ostvarenje toga plana ovisit će o finansijskim sredstvima.

Također su u tijeku predavanja s tematikom Hrvatski kemičari. Dosada su u toj seriji održana dva predavanja:

1. *Alkemija i njezin odraz u djelima Hrvatskih autora* (S. Paušek-Baždar)
2. *Hrvatski Nobelovci su kemičari* (B. Šuveljak-Žuljević)

Održan je i niz znanstvenih kolokvija na kojemu su znanstveni novaci i istraživači govorili o rezultatima svojih istraživanja.

Preko CARNet-a su na Osječkom Sveučilištu E-mail adrese za članove podružnice Hrvatskog kemijskog društva i članove Studentske sekcije Podružnice Hrvatskog kemijskog društva u Osijeku. Članovi Podružnice Hrvatskog kemijskog društva aktivno su uključeni u organizaciju XVII. Hrvatskog skupa kemičara i kemijskih inženjera u Osijeku, 2001. godine, a po potrebi će se u nju uključiti i članovi Studentske sekcije.

*N. Trinajstić*

**Izvješće Glavnog i odgovornog urednika časopisa  
*Croatica Chemica Acta***

U 1999. godini izašao je 72. tečaj našeg časopisa, koji ima 1008 redovitih stranica, 117 stranica priloga i 13 stranica oglasa. Sva su četiri sveska 72. tečaja izašla unutar kalendarske godine, ali su svesci 2 i 3 izašli kao jedan svezak. Taj dvosvezak bio je posvećen Profesoru Borisu Kamenaru za njegov 70. rođendan, a tema mu je bila strukturna kemija. U četvrtom svesku se pored redovitih radova nalaze i članci temeljeni na predavanjima održanim na znanstvenom skupu »*The Thirteenth Dubrovnik International Course and Conference on the Interface between Mathematics, Chemistry and Computer Science MATH/CHEM/COMP'98*« (Dubrovnik: June 22–27, 1998). U vrijeme pripremanja ovog Izvješća već su tiskana prva tri sveska 73. tečaja, a četvrti se svezak nalazi pred izlaskom iz tiska.

Sastanci Uredničkoga odbora održavaju se i dalje svaka tri mjeseca, a po potrebi i češće. Rad se Uredničkog odbora odvija prema ustaljenoj praksi tako da svaki član Odbora dobiva kontinuirano zaduženja iz svoje specijalno-

sti ovisno o broju rukopisa koji pristiže u CCA iz njegovog područja. Odluku o prihvaćanju ili odbijanju nekog rukopisa donosi glavni i odgovorni urednik u konzultaciji s članom Uredničkog odbora, koji je vodio brigu o tom rukopisu, tj. koji je rukopis pročitao, odredio recenzente, razmotrio recenzije i za tražio eventualnu reviziju rukopisa, pregledao revidirani rukopis i donio preporuku o njegovom prihvaćanju ili odbijanju. Ako ne postoji u Uredničkom odboru članica ili član, koji dobro poznaju područje iz kojeg je neki podneseni rukopis, tada se obraćamo za pomoć izvan Odbora i do sada su nam mnogi kolege u tome rado pomogli. Od 1996. godine obvezatno je za sve autore čiji su radovi prihvaćeni za tisak u CCA da pošalju konačnu verziju rada na disketi i s tom novinom više nemamo problema. Također prihvaćamo rukopise, koji stižu elektroničkom poštom. Svaki rad koji se otisne u CCA sadrži datum kada je rad stigao u Uredništvo, zatim datum kada je revidirana verzija stigla u CCA i konačno datum kada je rad prihvaćen za tisak. Zahvaljujući vještini pomoćne urednice Marije Herceg naš se časopis i dalje vrlo lijepo predstavlja u CARNet-u, a sadržaj svakog broja redovito se dodaje skupu podataka o CCA. Nadamo se da i taj napor također doprinosi da se svjetska obitelj kemičara još bolje i brže informira o našem časopisu. Prema podatcima kojima raspolažemo svakodnevno se bilježi veliki broj pretraživanja CCA sa svih strana svijeta.

Djelotvorno i brzo recenziranje, te redovitost izlaženja su preduvjeti da se privuku autori. Izgleda da smo u tome vrlo uspješni, pa je naš časopis postao pravi međunarodni časopis za kemiju, sudeći po broju rukopisa koji pristižu u CCA iz cijelog svijeta. U 72. tečaju tiskani su radovi autora iz Austrije, Brazila, Engleske, Indije, Irske, Italije, Izraela, Kanade, Mađarske, Makedonije, Nizozemske, Novog Zelanda, Njemačke, Poljske, Portugala, Rumunjske, Rusije, SAD-a, Slovenije, Škotske, Španjolske, Švedske, Švicarske i Ukrajine. Radovi autora iz Hrvatske u 72. tečaju dolaze iz Zagreba (28 članka), Splita (3 članka), Koprivnice (1 članak), Osijeka (1 članak) i Siska (1 članak). Što se to događa s drugim našim središtima (Rijekom)? Zar sve svoje radove tiskaju samo u svijetu?

Tijekom 1999. godine (od 1. siječnja do 31. prosinca) Uredništvu je podneseno za objavljivanje 106 rukopisa. Od toga broja pristiglih rukopisa prihvaćeno je za tisak 74 rukopisa, 23 je rukopisa odbijeno (postotak odbijenih radova je 22%, ali će se taj postotak povećavati u buduće, jer smo postrožili kriterije za prihvat rukopisa zbog toga što smo ograničeni financijskim sredstvima s kojima raspolažemo), 2 je rukopisa povučeno, a 7 se rukopisa nalazi u postupku ocjene (recenzije). U priloženoj tablici dani su podaci o tiskanju, sadržaju i troškovima izdavanja časopisa *Croatica Chemica Acta* u 1999. godini.

**TABLIČNI PREGLED**  
**podataka o tiskanju, sadržaju i troškovima izdavanja CCA vol. 72**  
**No. 1–4 1999. g.**

	No. 1	No. 2-3	No. 4	Ukupno
<i>Opći podaci</i>				
Redakcija zaključena	29.01.1999.	26.05.1999.	19.10.1999.	
Izašao iz tiska	03.1999.	09.1999	12.1999.	
<i>Opseg</i>				
Redovitih stranica	133	577	298	1008
Stranica priloga	69	11	37	117
Oglasni	7	3	3	13
<i>Sadržaj</i>				
Orig. znan. radovi	9	34	23	66
Autorski pregledi		6		6
Prethodna priopćenja	1		1	2
Osvrti	2			2
Bilješke	1	1		2
Konfer. prilozi			1	1
Prikazi knjiga	2		1	3
In memoriam	1			1
Uvodni članci	1	3	1	5
<i>Troškovi</i>				
Tiskanje časopisa	38.600,80	98.124,60	54.717,00	191.442,40
Uređivanje	44.781,43	77.894,61	43.663,92	166.339,96 *
Poštarnina	20.004,22	24.032,63	20.433,87	64.470,72
Administr. i rač. usluge	9.669,15	17.509,27	7.533,48	34.711,90
<b>Ukupno</b>	<b>113.055,60</b>	<b>217.561,11</b>	<b>126.348,27</b>	<b>456.964,98</b>

\* Opaska računovodstva: Troškovi uređivanja CCA 1–4/1999. su djelomično pokriveni u 2000. g.

**EVIDENCIJA RADOVA ZAPRIMLJENIH U 1999. g**

Ukupno zaprimljenih radova: . . . . .	106
Tiskano: . . . . .	74
Odbijeno: . . . . .	23
Povučeno: . . . . .	2
Nedovršeni: . . . . .	7

U 72. tečaju CCA objavljeno je 66 izvornih znanstvenih radova, 6 autorskih pregleda, 2 prethodna priopćenja, 2 bilješke, 2 osvrta i 1 konferencijski prilog. Radovi su bili iz sljedećih područja kemije: 21 rad iz fizikalne i teorijske kemije, 5 radova iz organske kemije, 44 rada iz anorganske i strukturne kemije, 3 rada iz analitičke kemije, 2 rada iz biokemije, 2 rada iz kemije materijala i 2 sjećanja na Profesora Božu Težaka.

Prosjечно vrijeme od prihvaćanja rukopisa za tisak do izlaska rada iz tiska u 72. tečaju CCA iznosio je za svezak broj 1 (11 radova): 4,3 mjeseca, za svezak 2–3 (41 radova): 7,3 mjeseca i za svezak 4 (25 radova): 7,1 mjeseci.

Na kraju zahvaljujem se na predanom radu urednicima specijalnih brojeva kolegama Branku Kaitneru, Tomislavu P. Živkoviću i Draženu Vikić-Toliću, pomoćnim urednicama kolegicama Mariji Herceg-Rajačić, Greti Prajdrić i Biserki Žinić, tajnicama gospodi Veri Mikulčić i gospodi Nadi Trajkov i svim članicama i članovima Uredničkoga odbora i Uredničkoga savjeta. Također se zahvaljujem recenzentima na djelotvornom i brzom ocjenjivanju rukopisa za naš časopis. Ovo je i prilika da se zahvalim Ministarstvu znanosti i tehnologije Republike Hrvatske za finansijsku podršku našem časopisu s nadom da će nastaviti finansijski pomagati CCA tako da i dalje izlazi redovito s kvalitetnim prilozima.

*M. Raos*

### **Izvješće Sekcije za kemijučku izobrazbu za 2000. godinu**

Nakon što sam preuzeo vodstvo nad Sekcijom u 2000. godini (prethodni je voditelj bio Tomislav Cvitaš – vidi izvještaj u 1. broju CCA za 2000. godinu, str. A31–A33) Sekcija je nastavila svojim redovnim radom, koji se poglavito svodi na održavanje sastanaka. Ti se sastanci (1) održavaju u pravilu svaki ponedjeljak u 19:30 u zgradi Učiteljske akademije, Savska cesta 77, Zagreb, (2) na sastancima se obavezno izvede barem jedan pokus prikidan za pokazivanje u razredu, (3) nastoje se održavati predavanja iz svih područja kemije, metodike te iz drugih područja zanimljivih srednjoškolskom profesoru – poglavito s predavačima izvan grupe i (4) nastoji se povesti rasprava o organizaciji nastave i nastavnom programu.

U novom se razdoblju veća pažnja poklonila promidžbi rada grupe i među članovima Hrvatskog kemijskog društva i među nastavnicima, pa i među studentima i učenicima. Poslane su dvije okružnice po zagrebačkim osnovnim i srednjim školama s rasporedom predavanja, a u *Prirodi* sam pokrenuo rubriku »Pokus jedan – ali vrijedan« u kojoj opisujem pokuse izvedene na sastancima Sekcije. Neke sam pokuse objavio u knjizi *10 kemijskih pokusa*

*koji su promijenili svijet* (Tehnički muzej / Konzor, Zagreb 2000.), a ta je knjiga ujedno i katalog istoimene izložbe (Tehnički muzej, Zagreb 26. 10. – 26. 11. 2000.). U predgovoru knjige/kataloga izričito sam rekao da su ti pokusi izvedeni na sastancima Sekcije za izobrazbu HKD, što je vidljivo i iz teksta njihovog opisa (koji nije »kuharica«, nego izvještaj s rada Sekcije). Također sam napisao članak o radu Sekcije za časopis *PMF novosti* koji je pod naslovom »Sekcija za izobrazbu u kemiji – što je to?« izašao u broju od kolovoza 2000. godine.

Uspjeh promidžbe vidljiv je po većem posjetu sastancima i predavanjima (redovito preko 20 slušača, a u rekordnom slučaju – predavanje Petra Vrkljana od 30. 10. – 35 slušača), a i po učlanjenju sedam novih članova u Hrvatsko kemijsko društvo na sastancima Sekcije. Sastanci bez predavanja rjeđe su posjećivani, no i tu se redovito nađe više od deset sudionika.

Ono što možemo smatrati pozitivnim u radu Sekcije je vrlo raznolik skup sudionika koji se kreće od srednjoškolaca, studenata i apsolvenata do sveučilišnih nastavnika. To znači da sastanci Sekcije nisu tek puki »seminari za stručno obrazovanje nastavnika«, već sredstvo da se kemija popularizira, propagira i da se na neobavezan način podiže opća kemijска kultura i učenika i nastavnika.

Unatoč napretku u promicanju rada Sekcije, smatram da još nije sve učinjeno što bi se moglo učiniti. Među slušačima ima malo onih kojima je Sekcija prvenstveno namijenjena – srednjoškolskih profesora kemije; začuđuje da iz svih škola u kojima se uči kemija u milijunskom Zagrebu, sastanke sekcijske redovito i povremeno pohada jedva 10–15 nastavnika iz osnovnih i srednjih škola. Budući da su metode opće promidžbe (dopisi, članci u časopisima i sl.) već uvelike iscrpljene, preostaje mi još jedino da apeliram na članove HKD kako bi među sobom propagirali rad Sekcije.

#### Održani sastanci Sekcije

Predavanja/rasprave	Pokusi*
6. 12.	Dokazivanje aldehida i ketona (M. S.) Demonstracija frekvencija normalnih vibracija u molekuli ugljikova dioksida (M. S.)
20.12.	Izrada modela dvoatomnih, tromatomnih i četveroatomnih molekula iz kuglica za Božićno drvce (M. S.)

17. 1. M. Blanuša: MJERENJE ALUMINIJA U BIOLOŠKIM UZORCIMA METODOM AAS  
Prikazivanje televizijske emisije o knjizi N. Raosa »Zlatni san«
31. 1. Elektroliza vode u Hoffmannovom aparatu (M. S.)  
Paljenje glicerola kalijevim permanganatom (P. V.)
14. 2. Lj. Fruk: STAKLO I STAKLOKERAMIKA  
Preparacija boratnih stakala (M. S.)  
Mumifikacija piletine u umjetnoj troni (N. R.)
21. 2. N. Judaš: MJERENJE I RAČUN U KEMIJI I.  
Sinteza bakrova sulfida – određivanje formule spoja (M. S.)
28. 2. H. Vančik: TREBA LI UČENIK SVE RAZUMJETI?  
Redukcija bakrovog oksida amonijakom – određivanje empirijske formule (M. S.)
6. 3. Obavijest o izlaženju pokusa s predavanja u *Prirodi*  
Dobivanje dušične kiseline žarenjem sulfata i nitrata – na način alkemičara (N. J.)
13. 3. N. Judaš: MJERENJE I RAČUN U KEMIJI II.  
Ksantoproteinska reakcija s bjelanjkom (M. S.)
20. 3. Rasprava o proteklom županijskom natjecanju iz kemije  
Dobivanje berlinskog modrila (M. S.)
27. 3. N. Raos: MODELIRANJE PRAZNINE U KEMIJI  
Raspored predavanja za sljedeće razdoblje  
Putovanje kromovih iona djelovanjem električnog polja (M. S.)
3. 4. Uspostavljanje ravnoteže između otopine joda u kloroformu i vodene otopine KI (P. V.)
- 10.4. Zakretanje ravnine polarizacije celofanom i selotejpom (P. V., M. S.)  
Identifikacija otopina reakcijama uzajamnog položenja (P. V.)

17. 4. N. Judaš: MJERENJE I RAČUN U KEMIJI III.  
Fluorescencija otopine klorofila i vitamina B (P. V.)  
Objašnjavanje pojave fluorescencije (T. C.)
24. 4.  
Dokazivanje sumporovog dioksida u dimu šibice jedno-škrobnom otopinom (M. S.)  
Oksidacija kroma(II) u krom(III) vodikovim peroksidom (P. V.)
8. 5. B. Radić: BOJNI OTROVI I PROTUOTROVI  
Pokusi sa svijećom: dijelovi plamena (P. V.)
22. 5. V. Drevenkar: ŠTO NAM MOŽE REĆI PLINSKA KROMATO-GRAFIJA O POLIKLORIRANIM BIFENILIMA U TLU  
Promjena otpora poluvodiča zagrijavanjem (M. S.)
29. 5. D. Škare: ANĐEOSKI PRAH – MENTALNI PAKAO  
Oksidacija amonijaka zrakom uz kromov trioksid kao katalizator (P. V.)
5. 6.  
Kiselinsko-bazni indikator iz crvenog kupusa (N. J.)  
»Plava boca« (P. V.)
18. 9. Program rada sekcije  
Obavijest o predstojećoj izložbi  
»10 kemijskih pokusa«  
Demonstracija kemijske ravnoteže prelijevanjem vode (N. J.)  
Uvjeti korozije željeza (M. S.)
25. 9. Rasprava o kemijskoj terminologiji  
Analiza zraka na vodu i ugljikov dioksid (M. S.)
2. 10. E. Meštović: E-ŠKOLA: PATNJE JEDNOG VODITELJA
9. 10. Masa i srednja masa molekule  
Uspoređivanje površinske napetosti vode, acetona i etanola kapanjem na novčić (M. S.)
- 16.10. A. Turković:  
NANOSTRUKTURIRANI MATERIJALI  
Gledanje kristala sumpora dobivenih iz ksilena (M. S.)  
Priredivanje monoklinskog sumpora iz taline (M. S.)

23.10.	Dobivanje vodikovog peroksida hlađenjem vodikovog plamena na ledu (M. S.) Vodikova svirala (M. S.) Dobivanje sumporovodika grijanjem sumpora s parafinom (N. R.) Razgledanje velikog monokristala modre galice (M. S.)
30.10. P. Vrkljan: ŠTO JE TO ŠKOLSKI PROGRAM?	Promjena boje otopine fenolftaleina kiselinom, lužinom i razrjeđivanjem (N. J.)
6. 11.	Gibanje čestica kamfora na površini vode (M. S.) Elektroliza otopine natrijevog klorida uređajem sastavljenim od električne baterije i olovke (N. J.)
13.11. N. Judaš: ATOMOS – SVOJSTVO SVOJSTVA TVARI	Redukcija olovnog i bakrovog oksida na komadu drvenog ugljena (M. S.)

\* M. S. – Milan Sikirica (PMF), P. V. – Petar Vrkljan (18. gimnazija), N. J. – Nenad Judaš (PMF), N. R. – Nenad Raos (IMI), T. C. – Tomislav Cvitaš (PMF)

*E. Meštrović*

### **Izvještaj o radu na projektu E-škola HKD za razdoblje od listopada 1999 do listopada 2000.**

Tijekom navedenog razdoblja rad na projektu tekao je u dva smjera. Nastavljeno je s izgrađivanjem i obogaćivanjem Web sadržaja. Preuređen je osnovni home page projekta u skladu s trenutnom Web tehnologijom (CCS i PHP3). Rezultat tih aktivnosti je priznanje koje je objavljeno u informatičkom časopisu »BUG« čija je recenzija izuzetno povoljna.

Dodatni napor u prezentaciju i popularizaciju projekta tijekom CARNet CUC korisničke konferencije također su doveli do izuzetno povoljne i poticajne ocjene. (Pomoćnik Ministra znanosti i tehnologije prof. R. Milner ocijenio je projekt kao izuzetno vrijednim za popularizaciju znanosti u RH).

Ostvarena je suradnja s podružnicama te je u tu svrhu za Osijek nabavljeno PC računalo s pripadajućom opremom. Isto je instalirano na Peda-

goškom fakultetu u Osijeku. Navedena se oprema, osim za potrebe projekta, može koristiti i za rad podružnice HKD za Slavoniju i Baranju.

Navedeno se potvrdilo u praksi prilikom pripreme učenika za Olimpijадu iz kemije. Upotreboom navedene opreme koordinirane su pripreme učenika između voditelja između Osijeka i Zagreba.

Vrijedi spomenuti i promidžbu projekta tijekom IUPAC-ove Internationalne konferencije o edukaciji održane tijekom kolovoza u Budimpešti. Rezultat naših aktivnosti prikazan je posterom E. Meštrović i N. Judaš, »School model for new millennium – Croatian project of E-School«.

Rad s učenicima tekao je kroz vođenje samostalnih učeničkih radova. Posebice vrijedi istaknuti radove učenika iz Gimnazije Bjelovar i Ogulin koji su bili predstavljeni na Državnom natjecanju i susretima iz kemije održanom u Zagrebu.

Najvažnijim ovogodišnjim rezultatom smatramo potporu Ministarstva znanosti i tehnologije Republike Hrvatske za nastavak rada na projektu. Cjelokupni projekt E-škole odabran je između 250 ponuđenih informatičkih projekata i u ocjeni recenzentata zauzeo 9 mjesto.

*D. Nöthig Hus*

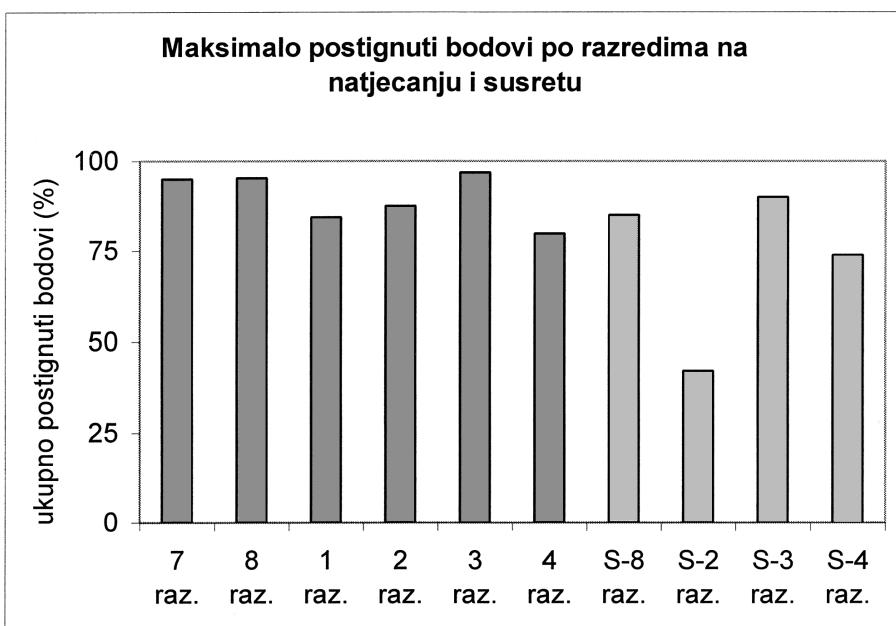
### **Izvještaj o radu Državnog povjerenstva za natjecanje iz kemije u školskoj godini 1999/2000.**

Državno povjerenstvo za natjecanje iz kemije u školskoj godini 1999/2000. je bilo sastavljeno od aktivnih nastavnika i profesora kemije u osnovnim školama, gimnazijama i kemijskim tehničkim školama, te od sveučilišnih nastavnika i znanstvenika u području kemije, ukupno 28 članova.

Prema propozicijama Susreta i natjecanja iz kemije Povjerenstvo je izradilo zadaće za Županijska i Državno natjecanje za 7. i 8. razred osnovne škole te za 1, 2, 3 i 4 razred srednjih škola, te provelo Državno natjecanje.

Na županijskim natjecanjima sudjelovalo je preko 1 500 učenika. Na Državno natjecanje, održano u Zagrebu u Kemijskoj i geološkoj tehničkoj školi od 10. do 13. svibnja 2000. pozvano je ukupno 115 najboljih učenika iz 18 županija. 20 učenika (17%) se natjecalo u kategoriji Susreti sa samostalnim istraživačkim radovima a 95 (83%) se natjecalo u znanju uz izvođenje jednog pokusa po vlastitom izboru.

Ove godine kao i unazad nekoliko godina učenici koji se natječu u kategoriji »Susreti« imaju slabiji uspjeh na pismenom provjeravanju znanja od učenika istog uzrasta u kategoriji »Natjecanje«. S druge strane obavezni po-



kusi postaju sve bolji. Neki su postavljeni tako da bi ih se gotovo moglo uvrstiti u kategoriju susreta.

Iz dijagrama je vidljivo da su postignuti lijepi rezultati te da učenici i njihovi nastavnici mogu biti zadovoljni.

U srpnju 2000. god. u Kopenhagenu se održavala 32. internacionalna kemijska olimpijada na kojoj je prvi put sudjelovalo četvero hrvatskih učenika iz završnih razreda gimnazije, dvoje učenika iz Osijeka, jedna učenica iz Varaždina i jedan učenik iz Zagreba. Na olimpijadi su se natjecali učenici iz 53 zemlje. Učenik Vladimir Stilinović iz Osijeka osvojio je brončanu medalju a učenica Ana Toplak iz Varaždina je dobila pohvalu. Danas su oboje studenti prve godine kemije na PMF.

*D. Vikić-Topić*

**Izvještaj o radu Sekcije za opću i primijenjenu spektroskopiju za razdoblje od 23. 03. do 23. 10. 2000.**

Na inicijativu Gorana Baranovića i Dražena Vikić-Topića (pismo upućeno UO HKD-u 13. 01. 2000. godine uz potpise podrške 40 kolega) te uz podršku UO HKD održana je 23. 03. 2000. god. Osnivačka skupština Sekcije

za opću i primijenjenu spektroskopiju HKD. Na Osnivačkoj skupštini ove sekcije učestvovalo je 17 kolega, a uvodnu riječ je održao Zlatko Meić, dopredsjednik HKD. Na prijedlog dopredsjednika HKD-a za voditelja sekcije jednoglasno je izabran D. Vikić-Topić, koji je iznio svoj plan rada za razdoblje 2000–2001.

U proteklom razdoblju u Sekciju se učlanilo 35 kolega iz Zagreba, Splita, Rijeke i Osijeka. Voditelj Sekcije i neki njeni članovi organizirali su tečaj iz spektroskopije nuklearne magnetske rezonancije, DU'2000 NMR, u Dubrovniku od 26. 06. do 01. 07. 2000., u Interuniverzitetском centru. Na tom je skupu bilo 80 učesnika iz 9 zemalja. Predavanja su držali eminentni predavači iz USA, Njemačke, Austrije, Češke, Rusije, Mađarske, Slovenije i Hrvatske. Kako je cca. 70% sudionika bilo iz Hrvatske, a od toga čak 50% iz industrije (iz Plive je bilo 20 sudionika) smatram da je već početno djelovanje Sekcije imalo odjeka. Momentalno se radi na novom hrv-eng. rječniku spektroskopskih pojmove. Skeniran je stari rječnik iz 70.-tih, dodaju se novi pojmovi kao i pojmovi iz računske kemije vezani za spektroskopiju. Anketa o spektroskopskoj opremi u Hrvatskoj je u toku – za sada članovi Sekcije šalju podatke o spektroskopskoj opremi iz svoje sredine. Sekcija je suorganizirala i jedan seminar iz spektroskopije koji su održali Višnja Šimek i Goran Baranović.

Smatram da smo s obzirom na samo osam mjeseci (uključujući i ljeto) djelovanja Sekcije uspjeli potaknuti razmišljanja i prepoznavanja važnosti spektroskopije ne samo u temeljnim već i primijenjenim istraživanjima. U svakom slučaju na propagiranju spektroskopije se kod nas mora još jako puno raditi jer oskudica modernih instrumenata onemoguće demonstriranje primjenjivosti i korisnosti spektroskopije u modernoj znanosti.

*V. Rapić*

### **Izvješće o radu Podkomisije za nomenklaturu i terminologiju organske kemije u 1999/2000.**

Podkomisija za nomenklaturu i terminologiju organske kemije dio je Komisije za nomenklaturu i terminologiju HKD i HDKI osnovane 17. studenog 1995. i okuplja zainteresirane članove obaju društava.

Ta je Podkomisija u drugim organizacijskim okvirima djelovala već dugi niz godina, no njezino se je članstvo posebno aktiviralo od 1996. u vrijeme kada je IUPAC objavio niz naslova za koje smo smatrali da bi ih valjalo prevesti i prilagoditi hrvatskom jeziku. Kao što je izviješteno prošle godine, najvažniji od tih naslova prevedeni su i upućeni na recenzentski postupak. Da-

nas su svi ti tekstovi pozitivno ocijenjeni i većim su dijelom predani u tisku u *Kemiji u industriji*.

1. *IUPAC Osnovna stereokemijska terminologija [Pure Appl. Chem. 68 (1996) 2193–2222]* (prijevod: M. Žinić, recenzirano, predano u tisku).
2. *Vodič kroz IUPAC-ovu nomenklaturu organskih spojeva [A Guide to IUPAC Nomenclature of Organic Compounds, Oxford, Blackwell, 1993, 190 str.]* (urednik prijevoda: V. Rapić; preveli: I. Bregovec, Š. Horvat, K. Majerski i V. Rapić, recenzirano, prihvaćeno pri Sveučilištu kao sveučilišni priručnik, u tijeku je postupak pri Ministarstvu znanosti i tehnologije za odobrenje sredstava za tiskanje u Školskoj knjizi).
3. *Nomenklatura ugljikohidrata [Pure Appl. Chem. 68 (1996) 1919–2008]* (prijevod: Š. Horvat i J. Horvat, recenzirano, predano u tisku).
4. *Nomenklatura glikolipida [Pure Appl. Chem. 69 (1997) 2475–2487]* (prijevod: Š. Horvat, recenzirano, predano u tisku).

S obzirom na veliku važnost naslova pod 2. (riječ je o djelomično novim preporukama za imenovanje organskih spojeva) o toj je tematice V. Rapić 30. ožujka 2000. u Klubu sveučilišnih nastavnika održao dobro posjećen kolovljiv HKD i HDKI pod naslovom *Što je novo u nomenklaturi organske kemije*.

Sve dodatne informacije o navedenim naslovima, kao i o planovima za sljedeće razdoblje zainteresirani mogu dobiti kod predsjednika Podkomisije, te se uključiti u njezin rad.

*T. Friščić*

### **Kratki pregled dosadašnjih aktivnosti Studentske sekcije HKD**

U proteklih godinu dana djelovanja Studentska je sekcija HKD-a uspostavila kontakte sa studentima Farmaceutskog fakulteta te Fakulteta kemijskog inženjerstva i tehnologije, čiji studenti aktivno sudjeluju u radu Sekcije. Članovi studentske sekcije bili su aktivni u organiziranju i provođenju nedavnih izbora za predstavnike studenata u Fakultetskom vijeću PMF-a. Članovi sekcije uključili su se u izvođenje nedavno završene izložbe »Deset kemijskih pokusa«, autora Nenada Raosa, koja je nedavno održana u Tehničkom muzeju, kako kao vodiči kroz izložbu, tako i kao izvodači pokusa i predavači. Neki studenti uključili su se u aktivni znanstveni rad pri IRB-u (među ostalima F. Kovačić i V. Cmrečki) i PMF-u (K. Molčanov), a pokrenut je i projekt izrade programabilnog elektroničkog uređaja za regulaciju temperature koji bi trebao pokrivati široki raspon temperatura uz maksimalnu točnost (J. Alešković, T. Friščić).

Također, članovi studentske sekcije aktivno sudjeluju u izradi Internet-stranica (M. Dukši i I. Sviben) XVII. Hrvatskog skupa kemijskih inženjera i tehnologa koji će se održati slijedeće godine u Osijeku. Naravno, Studentska sekcija i dalje nastoji uključiti u svoj rad čim veći broj mlađih članova.

**Ad 5.** U protekloj godini Upravni odbor je zaprimio prijedloge za osnivanje dviju novih sekcija: Sekcije za opću i primjenjenu spektroskopiju i Sekcije za organsku kemiju. Za voditelja prve sekcije predložen je D. Vikić-Topić i ona je već započela s radom. Za voditelja Sekcije za organsku kemiju predložen je D. E. Sunko. U raspravi koja je uslijedila D. E. Sunko je istaknuo da bi se Sekcija trebala baviti konkretnim problemima organske kemije, te da bi kolokvije trebalo organizirati bilo na razini društva, bilo u suorganizaciji s HAZU. Isto tako smatra da održavanje kolokvija unutar pojedinih sekcija vodi do nepotrebnog cjepljanja u radu društva. Također je za koordinatora rada sekcije predložio Š. Horvat. M. Eckert-Maksić se složila s tim da kolokviji ne moraju biti jedini oblik djelovanja sekcija, no upozorila je na pozitivnu stranu rada po Sekcijama zbog lakšeg uključivanja društva u rad sekcija FECS.

Predsjednica je zatim upoznala nazočne članove s prijedlogom Upravnog odbora da se Komisiji za imenovanje ulica u gradu Zagrebu predloži imenovanje jedne ulice imenom V. Preloga. U vezi toga uspostavljeni su kontakti s Plivom i HAZU i dogovoren je da cijelu akciju vodi HAZU. Skupština je jednoglasno prihvatile sve prijedloge.

**Ad 6.** Na temelju prethodnog izvješća Nadzornog odbora predložene su razrješnice Upravnom odboru i Uređivačkom odboru CCA, što je skupština prihvatile. Predsjednica se zatim u ime starog Upravnog odbora zahvalila svim članovima društva koji su u proteklom mandatnom razdoblju aktivno sudjelovali u radu društva. Posebno je na predanom radu zahvalila gđi. N. Trajkov, administrativnoj tajnici društva i gosp. A. Rigleru, finansijskom savjetniku društva, te Fizičko-kemijskom zavodu Prirodoslovno-matematičkog fakulteta u čijim je prostorijama smješteno tajništvo društva.

**Ad 7.** Upravni odbor HKD dao je prijedlog liste časnika za sljedeće mandatno razdoblje od dvije godine, 2000–2002. god., kao i prijedlog za Uređivački odbor CCA. Obadva prijedloga poslana su članovima Skupštine s pozivom na Skupštinu. Prije glasovanja D. E. Sunko je obrazložio prijedlog Upravnog odbora da se zbog uspješnog vođenja društva u proteklom mandatnom razdoblju i održavanja kontinuiteta u radu, za predsjednicu društva ponovno kandidira Mirjana Eckert-Maksić. Svi su prijedlozi prihvaćeni javnim glasovanjem.

**PRIJEDLOG LISTE ČASNika HKD**

Časnici Hrvatskog kemijskog društva za razdoblje 2000–2002. predloženi za izbor na redovitoj godišnjoj skupštini 14 prosinca 2000:

**UPRAVNI ODBOR**

Predsjednica	Mirjana Eckert-Maksić
Dopredsjednik	Zlatko Meić
Tajnik	Zoran Glasovac
Blagajnik	Valerije Vrček
Glavni urednik CCA	Nenad Trinajstić
Članica	Andrea Moguš-Milanković
Član	Predrag Novak

**SUD ČASTI**

Smiljko Ašperger  
Matko Orhanović  
Dionis E. Sunko

**NADZORNI ODBOR**

Krešimir Jakopčić  
Vladimir Simeon  
Franjo Ranogajec (zamjenik)

**POMOĆNI UREDNICI CCA**

Miroslav Bajić  
Marija Herceg-Rajačić  
Greta Prajdić

**REDAKCIJSKI ODBOR CCA**

D. Babić, M. Biruš, N. Brničević, Z. Cimerman, M. Dumić, N. Kallay, D. Keglević, L. Klasinc, M. Lovrić, K. Mlinarić-Majerski, D. Plavšić, E. Reiner, A. Sabljić, M. Šindler-Kulyk, V. Šunjić, S. Tomić-Pisarović, Z. Veksli, D. Vičić-Topić, B. Žinić.

**SAVJETODAVNI ODBOR CCA**

J.-M. Lehn, F. H. Allen, A. M. Bond, M. V. Diudea, D. Hadži, C. Giacovazzo, R. Gleiter, D. Grdenić, B. Kamenar, D. J. Klein, M. Klessinger, J. Kobe, E. Matijević, A. de Meijere, J. Mink, M. Randić, J. R. Sabin, Vl. Simeon, A. Simon, D. Sunko, B. Stanovnik, M. Tišler, J. Wang.

**Ad 8.** M. Eckert-Maksić zahvalila se na ponovnom izboru i naglasila da će u narednom mandatnom razdoblju, zajedno s novoizabranim časnicima, i dalje raditi na promociji Društva i poboljšanju njegove prepoznatljivosti u društvu. Pri tome će se nastojati poboljšati kontakati s Ministarstvom znanosti i tehnologije, IUPAC i FECS te s drugim srodnim strukovnim udruženjima u Hrvatskoj. Posebna pažnja u idućoj godini posvetit će se obilježavanju 75-godišnjice utemeljenja društva. Na kraju izlaganja predsjednica je zahvalila svim članovima starog Upravnog odbora na dobroj suradnji i pozvala sve članove društva da se aktivno uključe u provođenje predloženog programa rada.

**Ad 9.** Predsjednica je obavijestila sve članove društva o raspisu natječaja za dodjelu nagrada »Maison de la Chimie Foundation Prize« i »ExxonMobil Chemical European Science and Engineering Award« i napomenula da će oglasiti biti otisnuti u CCA, te uvršteni na web-stranicu društva. Z. Raza je izvjestila članove skupštine o kolokvijima iz organske kemije koji se održavaju na Institutu »Ruđer Bošković«.

#### NOVI ČLANOVI HKD U 2000. G.

I. Antol, M. Bajić, D. Barić, G. Baranović, A. Brkljačić, R. Brnas, V. Čavolina, I. Čaleta, A. Čižmek, I. Despotović, M. Dobrić-Ladavac, T. Domin, N. Došlić, B. Foretić, Z. Gattin, M. Gecan, A. Habuš, E. Hajdarpašić, J. Horvat, N. Ivetic, Đ. Kocijan, G. Karminski-Zamola, D. Kovaček, B. Kovačević, V. Ličina, A.-M. Makar, D. Margetić, B. Marković, T. Maršić, M. Martić, I. Matanović, M. Mazalin-Zlonoga, B. Metelko, S. Miličić, M. Milun, K. Molčanov, Z. Moslavac, I. Nemet, P. Novak, B. Njegić, V. Orlović, I. Palej, L. Patalen, Z. Pavlić, H. Peter, A. Pešut, M. Plavšić, J. Pleadin, T. Portada, M. Rajić, M. Roje, Ž. Soldin, T. Sreš, I. Sviben, A. Šantić, D. Šepac, A. Šimatović, D. Šišak, L. Štajduhar, I. Tatić, P. Tepeš, B. Tvrtković, M. Varga, M. Vrtar, I. Zrinski, M. Žgela, A. Župan.